

Predmet C-492/22 PPU**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

22. srpnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. srpnja 2022.

Žalitelj:

CJ

Druga stranka u žalbenom postupku:**Predmet glavnog postupka**

Spor se odnosi na zadržavanje osobe u Nizozemskoj koja je ondje uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga koji je izdao poljski sud i čiju je predaju odgodio Officier van Justitie (državni odvjetnik, Nizozemska) jer se protiv nje u Nizozemskoj vodi kazneni postupak za kazneno djelo na koje se ne odnosi europski uhidbeni nalog, a tražena se osoba ne želi odreći svojeg prava prisustvovanja na suđenju u okviru kaznenog progona u Nizozemskoj.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev se u biti odnosi na pitanja i. smije li odgodu predaje u okviru europskog uhidbenog naloga naložiti tijelo koje nije pravosudno tijelo izvršenja i, ii. ako to nije slučaj, pod kojim okolnostima pravosudno tijelo izvršenja može odgoditi predaju.

Članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

- I. Protivi li se članku 12. i članku 24. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP, u vezi s člankom 6. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, okolnost da se tražena osoba, čija je predaja u svrhu izvršenja kazne zatvora dopuštena na temelju pravomoćne odluke, ali je ta predaja odgođena „kako bi se protiv nje mogao voditi kazneni progon u državi članici izvršenja [...] za kazneno djelo na koje se ne odnosi europski uhidbeni nalog”, zadržava tijekom tog kaznenog progona u svrhu izvršenja europskog uhidbenog naloga?
- II. a. Je li odluka o primjeni ovlasti za odgodu predaje koja se uređuje člankom 24. stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP odluka o izvršenju [europskog uhidbenog naloga] koju mora donijeti pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s njezinom uvodnom izjavom 8.?
- b. U slučaju potvrdnog odgovora: dovodi li okolnost da je ta odluka donesena bez intervencije pravosudnog tijela izvršenja u smislu članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP do toga da se tražena osoba više ne smije zadržavati u svrhu izvršenja europskog uhidbenog naloga koji je izdan protiv nje?
- III. a. Protivi li se članku 24. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP, u vezi s člancima 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, okolnost da se predaja tražene osobe u svrhu kaznenog progona u državi članici izvršenja odgađa isključivo zbog toga što se tražena osoba nakon ispitivanja ne želi odreći svojeg prava prisustvovanja na suđenju u okviru tog kaznenog progona?
- b. U slučaju potvrdnog odgovora: koje čimbenike pravosudno tijelo izvršenja mora u tom slučaju uzeti u obzir prilikom donošenja odluke o odgodi stvarne predaje?

Navedene odredbe prava Unije i nacionalnog prava

Pravo Unije:

Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169., u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584/PUP): članak 6. stavak 2. te članci 12., 23. i 24.

Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 111.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2008/909/PUP)

Nizozemsko pravo:

Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) (Zakon od 29. travnja 2004. o prenošenju Okvirne odluke Vijeća Europske unije o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (Zakon o predaji)), Stb. (nizozemski službeni list) 2004., 195), kako je naknadno izmijenjen (u daljnjem tekstu: Zakon o predaji): članak 1. točka (e), članak 27. stavak 2. te članci 33., 34., 35. i 36.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Poljski sud izdao je 31. kolovoza 2021. europski uhidbeni nalog (u daljnjem tekstu: EUN) u svrhu izvršenja kazne zatvora u trajanju od dvije godine koja je izrečena za 13 kaznenih djela koja se klasificiraju kao „organizirana ili oružana pljačka” u smislu članka 2. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP.
- 2 Tražena osoba uhićena je 9. travnja 2022. u Nizozemskoj u svrhu izvršenja tog EUN-a.
- 3 Pravosudno tijelo izvršenja, odnosno Rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska) naložio je 2. lipnja 2022. zadržavanje tražene osobe. To je tijelo 16. lipnja 2022. dopustilo predaju Poljskoj. Ta odluka ne može se pobijati redovnim pravnim sredstvom.
- 4 Tražena je osoba osuđena u prvostupanjskom postupku u Nizozemskoj za kazneno djelo na kojem se ne temelji EUN, odnosno zbog upravljanja motornim vozilom bez vozačke dozvole. Rechtbank Den Haag, sector kanton (Sud u Haagu, Kantonski odjel, Nizozemska) za to je kazneno djelo traženoj osobi 15. prosinca 2021. izrekao novčanu kaznu u iznosu od 360 eura, koja se može zamijeniti kaznom zatvora u trajanju od 7 dana. Tražena osoba podnijela je protiv toga žalbu. Razmatranje te žalbe zakazano je za 4. listopada 2022. Openbaar Ministerie (Državno odvjetništvo, Nizozemska) i tražena osoba mogu podnijeti žalbu u kasacijskom postupku protiv odluke o žalbi.
- 5 Ako i sve dok je u Nizozemskoj u tijeku kazneni progon protiv tražene osobe, Rechtbank (Sud) može, prema ustaljenoj sudskoj praksi u pogledu članka 34. stavka 2. točke (b) i članka 36. stavka 1. Zakona o predaji, na zahtjev državnog

odvjetnika produljiti zadržavanje tražene osobe, ali za najviše 30 dana, pod uvjetom da se postupak predaje provede brzo i, posljedično, da trajanje zadržavanja nije prekomjerno. Rechtbank (Sud) je na zahtjev državnog odvjetnika 22. lipnja 2022. odnosno 6. srpnja 2022. produljio zadržavanje tražene osobe za 30 dana.

- 6 Budući da se tražena osoba ne želi odreći svojeg prava prisustvovanja na suđenju u okviru kaznenog progona u Nizozemskoj, državni odvjetnik namjerava redovito podnositi zahtjev za produljenje zadržavanja sve dok se ne dovrši kazneni progon u Nizozemskoj.
- 7 U ovom predmetu nije naveden nijedan drugi razlog kojim bi se u skladu s člankom 34. stavkom 2. Zakona o predaji, u vezi s člankom 35. tog zakona, moglo opravdati produljenje zadržavanja. Stoga zahtjevi za produljenje zadržavanja nužno podrazumijevaju da je državni odvjetnik odgodio predaju zbog nizozemskog kaznenog postupka koji je u tijeku. Državni odvjetnik može naložiti takvu odgodu u skladu sa Zakonom o predaji. Rechtbank (Sud) ne razmatra odluku o odgodi, s obzirom na to da je za takvu odluku u skladu s nacionalnim pravom nadležan državni odvjetnik.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Prvo prethodno pitanje

- 8 Upućujući na presude Suda od 25. siječnja 2017., Vilkas (C-640/15, EU:C:2017:39, t. 43.) i od 12. veljače 2019., TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, t. 60.), Rechtbank (Sud) napominje da iako se u članku 24. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP, za razliku od članka 23. te okvirne odluke, ne upućuje na zadržavanje (odnosno produljenje zadržavanja), članak 12. i članak 24. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP, u vezi s člancima 33. do 35. i člankom 36. stavkom 1. Zakona o predaji, pružaju jasnu, predvidljivu i pristupačnu pravnu osnovu za produljenje zadržavanja u slučaju odgode predaje koja ispunjava zahtjeve članka 6. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), pri čemu Rechtbank (Sud) ističe i da svakih 30 dana provjerava može li se zadržavanje eventualno produljiti. Prema mišljenju Rechtbanka (Sud), sama okolnost da je odgođena predaja koja je dopuštena na temelju pravomoćne odluke ne dovodi do toga da postupak predaje više nije u tijeku (*in progress*) i da se neće brzo provesti.
- 9 Budući da se drugo prethodno pitanje temelji na tom tumačenju, Rechtbank (Sud) smatra da je svrsishodno to tumačenje izričito uputiti Sudu u obliku prvog prethodnog pitanja.

Drugo prethodno pitanje

- 10 Dok se člankom 24. stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP određuje da je za odgodu predaje nadležno pravosudno tijelo izvršenja, u nacionalnim propisima za prenošenje uređuje se da o tome odlučuje državni odvjetnik.
- 11 Međutim, Sud je u svojoj presudi od 24. studenoga 2020., *Openbaar Ministerie (Krivotvorenje isprava)* (C-510/19, EU:C:2020:953) naveo da se nizozemski državni odvjetnik ne može smatrati pravosudnim tijelom izvršenja u smislu, među ostalim, članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP, s obzirom na to da može primati pojedinačne upute nizozemskog Ministera van Justitie en Veiligheid (ministar pravosuđa i sigurnosti), što je i dalje slučaj.
- 12 Osim toga, Sud je u svojoj presudi od 28. travnja 2022., *C i CD (Pravne prepreke za izvršenje odluke o predaji)* (C-804/21 PPU, EU:C:2022:307) odlučio da provjera postojanja slučaja više sile u smislu članka 23. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584/PUP i, po potrebi, utvrđenje novog datuma za predaju predstavljaju odluke o izvršenju EUN-a koje mora donijeti pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584 u vezi s njezinom uvodnom izjavom 8.
- 13 Slijedom toga, Rechtbank (Sud) pita mora li odluku o [primjeni] ovlasti za odgodu predaje koja se navodi u članku 24. stavku 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP donijeti pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 6. stavka 2. te okvirne odluke u vezi s njezinom uvodnom izjavom 8. Naime, Rechtbank (Sud) smatra da se čini da takva odluka, kao i situacija na kojoj se temeljila presuda Suda navedena u točki 12., nadilazi moguću „praktičnu i administrativnu pomoć” koja se na temelju članka 7. Okvirne odluke 2002/584/PUP u vezi s njezinom uvodnom izjavom 9. može povjeriti tijelu koje nije pravosudno tijelo izvršenja. Na to se odnosi pitanje II.a.
- 14 Nadalje, u slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, Rechtbank (Sud) pita dovodi li okolnost da je ta odluka donesena bez intervencije pravosudnog tijela izvršenja u smislu članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP do toga da se tražena osoba više ne smije zadržavati u svrhu izvršenja EUN-a koji je izdan protiv nje [pitanje II.b.].

Treće prethodno pitanje

- 15 U slučaju da se na pitanje II.a ne odgovori niječno, Rechtbank (Sud) pita što treba razmotriti pravosudno tijelo izvršenja i koje čimbenike treba uzeti u obzir prilikom tog razmatranja ako provjerava treba li predaju odgoditi kako bi se protiv tražene osobe, čija je predaja dopuštena na temelju pravomoćne odluke, mogao voditi kazneni progon u državi članici izvršenja za kazneno djelo na koje se ne odnosi EUN.

- 16 Rechtbank (Sud) u tom pogledu osobito ističe da u skladu s trenutačnom praksom u pogledu primjene članka 36. stavka 1. Zakona o predaji državni odvjetnik u pravilu odgađa predaju ako se tražena osoba ne želi odreći svojeg prava prisustvovanja na suđenju u okviru kaznenog progona u Nizozemskoj. Osim toga, ostvarivanjem svojeg prava na žalbu i žalbu u kasacijskom postupku, tražena osoba može odgađati predaju više mjeseci ili čak godina.
- 17 Stoga tražena osoba u toj situaciji, na temelju obveze uračunavanja svakog razdoblja oduzimanja slobode provedenog u svrhu izvršenja EUN-a u skladu s člankom 26. stavkom 1. Okvirne odluke 2002/584/PUP, u praksi izdržava svoju kaznu zatvora (odnosno veći dio te kazne) u Nizozemskoj, dok država članica u kojoj je izdan uhidbeni nalog nije imala razlog primijeniti Okvirnu odluku 2008/909/PUP niti je pravosudno tijelo izvršenja imalo razlog za neizvršenje koji se predviđa u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584/PUP.
- 18 Točno je da je Nizozemska prenijela članak 24. stavak 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP, tako da može doći do uvjetovane predaje, odnosno do „privremene predaje” u nizozemskom pravu, ali se u praksi pokazalo da Poljska u slučaju uvjetovane predaje nije spremna surađivati ako je EUN izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora. Stoga se u tom slučaju mogućnost uvjetovane predaje ne može ostvariti u praksi.
- 19 Konkretno, Rechtbank (Sud) svojim trećim pitanjem pita treba li po analogiji primijeniti razmatranja Suda iz presude od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu naloga) (C-314/18, EU:C:2020:191), a osobito iz točaka 59. do 61. te presude, pri čemu pravosudno tijelo izvršenja u skladu s tim ne smije odgoditi predaju isključivo zbog toga što se tražena osoba ne želi odreći svojeg prava prisustvovanja na suđenju u okviru kaznenog progona u državi članici izvršenja, nego mora u svakom slučaju zasebno provjeriti postoje li konkretni razlozi koji se odnose na poštovanje prava obrane predmetne osobe ili dobro sudovanje i koji zahtijevaju prisutnost te osobe u državi članici izvršenja dok ne bude pravomoćno okončan taj kazneni progon, u pogledu čega treba uzeti u obzir mehanizme međusobne suradnje koji dotičnoj osobi omogućuju da ostvari svoja prava obrane u okviru kaznenog progona u državi članici izvršenja nakon predaje državi članici u kojoj je izdan uhidbeni nalog.

Zahtjev za odlučivanje o predmetu u hitnom postupku

S obzirom na okolnost da se tražena osoba do dovršetka nizozemskog kaznenog postupka zadržava radi predaje, Rechtbank (Sud) traži da se o tom predmetu odluči u hitnom postupku u smislu članka 107. Poslovnika Suda.